MagyarMJ Jog

Főszerkesztő:
Dr. Németh János

Szerkesztők:
Dr. Kovács László
Dr. Burián László

TARTALOM

CIKKEK, TANULMÁNYOK

Dr. Szmodis Jenő: Sokrétegű alkotmány / 449

Dr. Szilágyi Ferenc: Az Európai Bizottság közös európai adásvételi jogról szóló rendeletjavaslatának egyes illeszkedési kérdései nemzetközi kollíziós magánjogi szempontból / 459

FÓRUM

Dr. Földesi Tamás: A magyar büntetőeljárási törvény etikája (1998. évi XIX. tv.) etikája / 479

Dr. Jobbágyi Gábor: Az orvosi kezelési szerződés a magyar jogban – s az állam felelőssége / 486

Dr. Kovács Angéla – Dr. Fázsi László Milán – Dr. Fázsi László Ph.D.: A közérdek korlátjának problémája az adótitokvédelem hatályos szabályozásának tükrében / 493

Dr. Petkó Mihály Ph.D.: A beteg tájékoztatási jogáról és kötelezettségéről / 500

Dr. Nézalowszki Attila: „Hüsökös" – jogszabály és térinformatika / 508

KÖNYVISMERTETÉS

Dr. Antal Dániel: Herke Csongor: Súlyosítási tilalom a büntetőeljárásban / 510

Fa 13
KÖNYVTÁRA

8 Hatvanadik évfolyam
2013. AUGUSZTUS

449–512. oldal

Dr. Szilágyi Ferenc
EGYETEMI TANÁRSEGÉD
PPKE JÁK MAGÁNJOGI ÉS KERESKEDELMI JOGI TANSZÉK (BUDAPEST)

Az Európai Bizottság közös európai adásvételi jogról szóló rendeletjavaslatának egyes illeszkedési kérdései nemzetközi kolliziós magánjogi szempontból

I. Bevezetés

Jelen tanulmány az e lap hasábjain korábban megjelent tanulmányhoz[1] *kapcsolódóan* az Európai Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) közös európai adásvételi jogról szóló rendeletjavaslatának[2] *egyes nemzetközi kolliziós magánjogi illeszkedési kérdéseit* vizsgálja.

1. Alapvetések

A *CESL beültetésére* aligha lehetne komplexebb *illesztési* koncepciót elképzelni, mint amelyet a *Rendeletjavaslat* előirányoz.[3] A Bizottság közleményének közzétételét megelőzően főként két megoldás körvonalazódott: a *CESL* választása kolliziós jogválasztás útján[4] vagy a *CESL* alkalmazása feltételeinek autonóm meghatározása *(közvetlen választhatóság – alkalmazás)*.[5] Annak oka, hogy a Bizottság az ún. „kolliziós jogi előkapcsolást"[6] javasolja, úgy tűnik az, hogy ez a megoldás egyedül a *Rendeletjavaslat* elfogadásának a Bizottság által megjelölt primér uniós jogi alapjára vezethető vissza.[7] Az európai adásvételi jog *legmegfelelőbb beillesztése* az Európai Unió és tagállamai alkotta többrétegű jogrendbe[8] komoly kihívást jelent. Ezzel kapcsolatban különösen gondolni kell az európai adásvételi jognak az Unió nemzetközi kolliziós magánjogi jogalkotásához[9], valamint más nemzetközi egyezményekhez[10] való viszonyára. A *beillesztés* lehetséges megoldásainak vizsgálatánál alapvetően három, egymástól lényegileg eltérő megközelítés között kell különbséget tenni, amelyek a következők: az ún. *közvetlen alkalmazás (választhatóság)*, a *kolliziós jogi jogválasztás* és az ún. *kolliziós jogi előkapcsolás* útján történő beillesztés. Az első kettő vizsgálatára a tanulmány *II.* részében, a harmadik, mint a *Rendeletjavaslatban* előirányzott megoldás vizsgálatára pedig *III.* részében kerül sor. A tanulmányt záró *IV.* rész a vizsgálatok eredményeinek összegzését tartalmazza.

2. A Bizottság közös európai adásvételi jogról szóló rendeletjavaslatát tartalmazó közleményének felépítése

A Bizottság közleményét *három* fő egységre lehet felosztani. Az első egység magát a *rendeletjavaslatot* tartalmazza, amelyből megismerhetőek a javaslat indokai, emellett egyfajta általános rész szerepét is betölti (a továbbiakban: *Rendeletjavaslat*). A *Rendeletjavaslathoz* kapcsolódó *két* melléklet közül az *I. számú melléklet* a tulajdonképpeni szabályozás szövegének javaslatát (a továbbiakban: *CESL normaszöveg-javaslat*) foglalja magában. A *II. számú melléklet* inkább *technikai jellegű*, a közös európai adásvételi jogot (a *CESL*-t) alkalmazandó jogként választó fogyasztó részére nyújtandó kötelező írásbeli tájékoztatás szabványosított nyomtatványának mintája.

II. Alternatívák a *CESL beillesztésére*

1. Beillesztés ún. közvetlen alkalmazás (választhatóság) útján

A *közvetlen alkalmazás* esetén a *CESL* (az Európai Unió szintjén létrehozott szerződési anyagi jogi rezsim) autonóm módon érvényesülne, megelőzné a nemzetközi kolliziós magánjog szabályait: a felek a *CESL*-t az egyébként a szerződéses jogviszonyukra irányadó jogra tekintet nélkül, ettől teljesen függetlenül választhatnák. Ebben az esetben a szerződési jogi eszköz autonóm módon, azaz önmaga rendelkezik alkalmazhatóságáról *(alkalmazási köréről)*[11] és alkalmazásához elviekben nincs szükség a részes államok nemzetközi magánjogi szabályain keresztül megvalósuló *kijelölésére (alkalmazási parancsra)*.[12] Gyakorlatilag ez annyit jelent, hogy az európai szerződési jogi eszköz (a jelenlegi kontextusra vetítve a *Rendeletjavaslat*) egy olyan rendelkezést tartalmazna, amely megengedné az eszköznek a Róma I. rendelet keretén kívüli közvetlen választását.[13] Az alábbiakban a *közvetlen alkalmazás (választhatóság)* három vonatkozásának vizsgálata következik.

1.1. A Róma I. rendeletben rögzített jogválasztási korlátokhoz való viszony

A *közvetlen alkalmazás (választhatóság)* útján történő beillesztésnél a *CESL* rendelkezései „kiszorítják" a Róma I. rendelet azon rendelkezéseit, amelyek a felek jogválasztási szabadságát korlátozzák:[14] a Róma I. rendelet alkalmazása ugyanis ez esetben lényegében fel sem merül, azaz fogalmilag kizárt.

1.2. Alkalmazás nem uniós országok viszonyában

A *Rendeletjavaslat* 4. cikkének (2) bekezdése, valamint a (3) bekezdés b) pontja alapján *CESL* választására akkor is mód van, ha csak a felek egyikének szokásos tartózkodási helye található az Európai Unió területén.